

Кортежи и списъци

Трифон Трифонов

Функционално програмиране, 2018/19 г.

21 ноември–5 декември 2018 г.

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: (1, 2), (3.5, 'A', False),
(("square", (^2)), 1.0)

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: `(1, 2), (3.5, 'A', False),
("square", (^2)), 1.0)`
- Тип кортеж от n елемента: $(t_1, t_2, \dots, t_n)$

$(\text{Int} \rightarrow \text{Int}) \rightarrow \text{Int} \rightarrow \text{Int}$

→ за ТУ毋вей
+ за чисата

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: `(1, 2), (3.5, 'A', False),
("square", (^2)), 1.0`
- Тип кортеж от n елемента: $(t_1, t_2, \dots, t_n)$
- Стойности: наредени n -торки от вида $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, където x_i е от тип t_i

$x :: t$
 ↑   ↑
 стойност тип

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: `(1, 2), (3.5, 'A', False),
("square", (^2)), 1.0`
- Тип кортеж от n елемента: $(t_1, t_2, \dots, t_n)$
- Стойности: наредени n -торки от вида $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, където x_i е от тип t_i
- Позволяват “пакетиране“ на няколко стойности в една

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: `(1, 2), (3.5, 'A', False),
("square", (^2)), 1.0`
- Тип кортеж от n елемента: $(t_1, t_2, \dots, t_n)$
- Стойности: наредени n -торки от вида $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, където x_i е от тип t_i
- Позволяват “пакетиране” на няколко стойности в една
- Операции за наредени двойки:

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: `(1, 2), (3.5, 'A', False),
("square", (^2)), 1.0`
- Тип кортеж от n елемента: $(t_1, t_2, \dots, t_n)$
- Стойности: наредени n -торки от вида $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, където x_i е от тип t_i
- Позволяват “пакетиране” на няколко стойности в една
- Операции за наредени двойки:
  - $(,) :: a \rightarrow b \rightarrow (a, b)$ — конструиране на наредена двойка

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: `(1, 2), (3.5, 'A', False),
("square", (^2)), 1.0`
- Тип кортеж от n елемента: $(t_1, t_2, \dots, t_n)$
- Стойности: наредени n -торки от вида $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, където x_i е от тип t_i
- Позволяват “пакетиране” на няколко стойности в една
- Операции за наредени двойки:
  - `(,)` :: $a \rightarrow b \rightarrow (a,b)$ — конструиране на наредена двойка
  - `fst` :: $(a,b) \rightarrow a$ — първа компонента на наредена двойка

Кортежи (tuples)

Кортежите са наредени n -торки от данни от произволен тип.

- Примери: `(1, 2), (3.5, 'A', False),
("square", (^2)), 1.0`
- Тип кортеж от n елемента: $(t_1, t_2, \dots, t_n)$
- Стойности: наредени n -торки от вида $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, където x_i е от тип t_i
- Позволяват “пакетиране” на няколко стойности в една
- Операции за наредени двойки:
  - `(,)` :: $a \rightarrow b \rightarrow (a,b)$ — конструиране на наредена двойка
  - `fst` :: $(a,b) \rightarrow a$ — първа компонента на наредена двойка
  - `snd` :: $(a,b) \rightarrow b$ — втора компонента на наредена двойка

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква
- Примери:

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква
- Примери:
  - `type Student = (String, Int, Double)`

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква
- Примери:
  - `type Student = (String, Int, Double)`
  - `type Point = (Double, Double)`

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква
- Примери:
  - `type Student = (String, Int, Double)`
  - `type Point = (Double, Double)`
  - `type Triangle = (Point, Point, Point)`

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква
- Примери:
  - `type Student = (String, Int, Double)`
  - `type Point = (Double, Double)`
  - `type Triangle = (Point, Point, Point)`
  - `type Transformation = Point -> Point`

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква
- Примери:
  - `type Student = (String, Int, Double)`
  - `type Point = (Double, Double)`
  - `type Triangle = (Point, Point, Point)`
  - `type Transformation = Point -> Point`
  - `type Vector = Point`

Потребителски типове

- Типът (`String`, `Int`) може да означава:
  - име и ЕГН на човек
  - продукт с описание и количество
  - сонет на Шекспир и поредният му номер
- Удобно е да именуваме типовете, за да означаваме смисъла им
- `type <конструктор> = <тип>`
  - конструкторите са идентификатори, започващи с главна буква
- Примери:
  - `type Student = (String, Int, Double)`
  - `type Point = (Double, Double)`
  - `type Triangle = (Point, Point, Point)`
  - `type Transformation = Point -> Point`
  - `type Vector = Point`
  - `addVectors :: Vector -> Vector -> Vector`
  - `addVectors v1 v2 = (fst v1 + fst v2, snd v1 + snd v2)`

Особености на кортежите

- **fst** (1,2,3) → ?

Особености на кортежите

- `fst` (1,2,3) → Грешка!

Особености на кортежите

- `fst` (1,2,3) → Грешка!
- `fst` и `snd` работят само над наредени двойки!

Особености на кортежите

- **fst** $(1, 2, 3) \rightarrow$ Грешка!
  - **fst** и **snd** работят само над наредени двойки!
- $((a, b), c) \neq (a, (b, c)) \neq (a, b, c)$

Особености на кортежите

- **fst** $(1, 2, 3) \rightarrow$ Грешка!
  - **fst** и **snd** работят само над наредени двойки!
- $((a, b), c) \neq (a, (b, c)) \neq (a, b, c)$
- Няма специален тип кортеж от един елемент...

Особености на кортежите

- **fst** (1,2,3) → Грешка!
  - **fst** и **snd** работят само над наредени двойки!
- $((a,b),c) \neq (a,(b,c)) \neq (a,b,c)$
- Няма специален тип кортеж от един елемент . . .
- . . . но има тип “празен кортеж” () с единствен елемент ()

Особености на кортежите

- `fst` (1,2,3) → Грешка!
  - `fst` и `snd` работят само над наредени двойки!
- $((a,b),c) \neq (a,(b,c)) \neq (a,b,c)$
- Няма специален тип кортеж от един елемент . . .
- . . . но има тип “празен кортеж” () с единствен елемент ()
  - в други езици такъв тип се нарича `unit`

Особености на кортежите

- **fst** (1,2,3) → Грешка!
  - **fst** и **snd** работят само над наредени двойки!
- $((a,b),c) \neq (a,(b,c)) \neq (a,b,c)$
- Няма специален тип кортеж от един елемент . . .
- . . . но има тип “празен кортеж” () с единствен елемент ()
  - в други езици такъв тип се нарича **unit**
  - използва се за означаване на липса на информация

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Пасва на всеки кортеж от точно n елемента $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i .

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Пасва на всеки кортеж от точно n елемента $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i .

- addVectors $(x_1, y_1) (x_2, y_2) = (x_1 + x_2, y_1 + y_2)$

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Пасва на всеки кортеж от точно n елемента $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i .

- `addVectors (x1, y1) (x2, y2) = (x1 + x2, y1 + y2)`
- `fst (x,_) = x`
- `snd (_,y) = y`

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Пасва на всеки кортеж от точно n елемента $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i .

- `addVectors (x1, y1) (x2, y2) = (x1 + x2, y1 + y2)`
- `fst (x,_) = x`
- `snd (_,y) = y`
- `getFN :: Student -> Int`
- `getFN (_, fn, _) = fn`

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Пасва на всеки кортеж от точно n елемента $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i .

- `addVectors (x1, y1) (x2, y2) = (x1 + x2, y1 + y2)`
- `fst (x,_) = x`
- `snd (_,y) = y`
- `getFN :: Student -> Int`
- `getFN (_, fn, _) = fn`
- образците на кортежи могат да се използват за “разглобяване” на кортежи при дефиниция

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Пасва на всеки кортеж от точно n елемента $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i .

- `addVectors (x1, y1) (x2, y2) = (x1 + x2, y1 + y2)`
- `fst (x,_) = x`
- `snd (_,y) = y`
- `getFN :: Student -> Int`
- `getFN (_, fn, _) = fn`
- образците на кортежи могат да се използват за “разглобяване” на кортежи при дефиниция
- `(x,y) = (3.5, 7.8)`

Образци на кортежи

Образец на кортеж е конструкция от вида $(p_1, p_2, \dots, p_n)$.

Пасва на всеки кортеж от точно n елемента $(x_1, x_2, \dots, x_n)$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i .

- `addVectors (x1, y1) (x2, y2) = (x1 + x2, y1 + y2)`
- `fst (x,_) = x`
- `snd (_,y) = y`
- `getFN :: Student -> Int`
- `getFN (_, fn, _) = fn`
- образците на кортежи могат да се използват за “разглобяване” на кортежи при дефиниция
- $(x,y) = (3.5, 7.8)$
- `let (_, fn, grade) = student in (fn, min (grade + 1) 6)`

Именувани образци

- намиране на студент с по-висока оценка

```
betterStudent (name1, fn1, grade1) (name2, fn2, grade2)
| grade1 > grade2 = (name1, fn1, grade1)
| otherwise          = (name2, fn2, grade2)
```

Именувани образци

- намиране на студент с по-висока оценка

```
betterStudent (name1, fn1, grade1) (name2, fn2, grade2)
| grade1 > grade2 = (name1, fn1, grade1)
| otherwise          = (name2, fn2, grade2)
```

- ами ако имахме 10 полета?

Именувани образци

- намиране на студент с по-висока оценка

```
betterStudent (name1, fn1, grade1) (name2, fn2, grade2)
| grade1 > grade2 = (name1, fn1, grade1)
| otherwise         = (name2, fn2, grade2)
```

- ами ако имахме 10 полета?
- удобно е да използваме **именувани образци**

Именувани образци

- намиране на студент с по-висока оценка

```
betterStudent (name1, fn1, grade1) (name2, fn2, grade2)
| grade1 > grade2 = (name1, fn1, grade1)
| otherwise         = (name2, fn2, grade2)
```

- ами ако имахме 10 полета?
- удобно е да използваме **именувани образци**
- <име>@<образец>

Именувани образци

- намиране на студент с по-висока оценка

```
betterStudent (name1, fn1, grade1) (name2, fn2, grade2)
| grade1 > grade2 = (name1, fn1, grade1)
| otherwise         = (name2, fn2, grade2)
```

- ами ако имахме 10 полета?
- удобно е да използваме **именувани образци**
- <име>@<образец>

```
betterStudent s1@(_, _, grade1) s2@(_, _, grade2)
| grade1 > grade2 = s1
| otherwise         = s2
```

Списъци

Дефиниция

- ① Празният списък [] е списък от тип [a]
- ② Ако h е елемент от тип a и t е списък от тип [a] то (h : t) е списък от тип [a]
  - h — глава на списъка
  - t — опашка на списъка

Списъци

Дефиниция

- ① Празният списък [] е списък от тип [a]
  - ② Ако h е елемент от тип a и t е списък от тип [a] то (h : t) е списък от тип [a]
    - h — глава на списъка
    - t — опашка на списъка
-
- списъкът е последователност с **произволна дължина** от елементи от **еднакъв тип**

Списъци

Дефиниция

- ① Празният списък [] е списък от тип [a]
  - ② Ако h е елемент от тип a и t е списък от тип [a] то $(h : t)$ е списък от тип [a]
    - h — глава на списъка
    - t — опашка на списъка
-
- списъкът е последователност с **произволна дължина** от елементи от **еднакъв тип**
  - $(::)$ :: $a \rightarrow [a] \rightarrow [a]$ е **дясноасоциативна** двуместна операция

Списъци

Дефиниция

- ① Празният списък [] е списък от тип [a]
  - ② Ако h е елемент от тип a и t е списък от тип [a] то (h : t) е списък от тип [a]
    - h — глава на списъка
    - t — опашка на списъка
-
- списъкът е последователност с **произволна дължина** от елементи от **еднакъв тип**
  - (:) :: a -> [a] -> [a] е **дясноасоциативна** двуместна операция
  - $(1:(2:(3:(4:[])))) = 1:2:3:4:[] \neq (((1:2):3):4):[]$

Списъци

Дефиниция

$$[1|2|3|[]] = [1, 2, 3]$$

- ① Празният списък [] е списък от тип [a]
- ② Ако h е елемент от тип a и t е списък от тип [a] то (h : t) е списък от тип [a]
  - h — глава на списъка
  - t — опашка на списъка

- списъкът е последователност с произволна дължина от елементи от еднакъв тип $(X|Y) \neq (X, Y)$
- (:) :: a -> [a] -> [a] е дясноасоциативна двуместна операция
- $(1:(2:(3:(4:[])))) = 1:2:3:4:[] \neq (((1:2):3):4):[]$
- $[a_1, a_2, \dots, a_n]$ е по-удобен запис за $a_1:(a_2:\dots(a_n:[\dots]))$

Списъци

Дефиниция

- ① Празният списък [] е списък от тип [a]
  - ② Ако h е елемент от тип a и t е списък от тип [a] то (h : t) е списък от тип [a]
    - h — глава на списъка
    - t — опашка на списъка
-
- списъкът е последователност с **произволна дължина** от елементи от **еднакъв тип**
  - (:) :: a -> [a] -> [a] е **дясноасоциативна** двуместна операция
  - $(1:(2:(3:(4:[])))) = 1:2:3:4:[] \neq (((1:2):3):4):[]$
  - $[a_1, a_2, \dots, a_n]$ е по-удобен запис за $a_1:(a_2:\dots(a_n:[])\dots)$
  - $[1,2,3,4] = 1:[2,3,4] = 1:2:[3,4] = 1:2:3:[4] = 1:2:3:4:[]$

Примери

- [False] :: ?

Примери

- [False] :: [Bool]

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: ?

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: $\perp$

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: $\perp$
- [1]:2 :: ?

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: $\perp$
- [1]:2 :: $\perp$

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: $\perp$
- [1]:2 :: $\perp$
- [[1,2], [3], [4,5,6]] :: ?

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: $\perp$
- [1]:2 :: $\perp$
- [[1,2], [3], [4,5,6]] :: [[Int]]

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ?`

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: $\perp$
- [1]:2 :: $\perp$
- [[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]
- ([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])

Примери

- [False] :: [Bool]
- ["Иван", 4.5] :: $\perp$
- [1]:2 :: $\perp$
- [[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]
- ([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])
- [(1,2),(3),(4,5,6)] :: ?

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ?`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: ?`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[] :: ?`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]` $[x] \supsetneq \star : [ ]$
- `[]:[ ] :: [[a]]`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]: [[]] :: ?`   *`[[1], []]`*

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]:[][] :: [[Int]]`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
  - `["Иван", 4.5] :: ⊥`
  - `[1]:2 :: ⊥`
  - `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
  - `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
  - `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
  - `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
  - `[[]] :: [[a]]`
  - `[]:[[]] :: [[a]]`
  - `[1]: [[]] :: [[Int]]`
  - `[]:[1] :: ?`
- [t], 1]

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]: [[]] :: [[Int]]`
- `[]:[1] :: ⊥`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]: [[]] :: [[Int]]`
- `[]:[1] :: ⊥`
- `[[1,2,3],[]] :: ?`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]: [[]] :: [[Int]]`
- `[]:[1] :: ⊥`
- `[[1,2,3],[]] :: [[Int]]`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
  - `["Иван", 4.5] :: ⊥`
  - `[1]:2 :: ⊥`
  - `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
  - `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
  - `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
  - `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
  - `[] :: [[a]]`
  - `[]:[[]] :: [[a]]`
  - `[1]:[][] :: [[Int]]`
  - `[]:[1] :: ⊥`
  - `[[1,2,3],[]] :: [[Int]]`
  - `[[1,2,3],[[]]] :: ?a`
- Int ≠ {6}*
- [Int]   [[()]]*

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]: [[]] :: [[Int]]`
- `[]:[1] :: ⊥`
- `[[1,2,3],[]] :: [[Int]]`
- `[[1,2,3],[[]]] :: ⊥`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]: [[]] :: [[Int]]`
- `[]:[1] :: ⊥`
- `[[1,2,3],[]] :: [[Int]]`
- `[[1,2,3],[[]]] :: ⊥`
- `[1,2,3]:[4,5,6]: [[]] :: ?`

Примери

- `[False] :: [Bool]`
- `["Иван", 4.5] :: ⊥`
- `[1]:2 :: ⊥`
- `[[1,2],[3],[4,5,6]] :: [[Int]]`
- `([1,2],[3],[4,5,6]) :: ([Int],[Int],[Int])`
- `[(1,2),(3),(4,5,6)] :: ⊥`
- `((1,2),(3),(4,5,6)) :: ((Int,Int),Int,(Int,Int,Int))`
- `[[]] :: [[a]]`
- `[]:[[]] :: [[a]]`
- `[1]: [[]] :: [[Int]]`
- `[]:[1] :: ⊥`
- `[[1,2,3],[]] :: [[Int]]`
- `[[1,2,3],[[]]] :: ⊥`
- `[1,2,3]:[4,5,6]: [[]] :: [[Int]]`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `[‘H’, ‘e’, ‘l’, ‘l’, ‘o’] == "Hello"`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `['H', 'e', 'l', 'l', 'o'] == "Hello"`
  - `'H':'e':'l':'l':'o':[] == "Hello"`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `[‘H’, ‘e’, ‘l’, ‘l’, ‘o’] == "Hello"`
  - `‘H’:’e’:’l’:’l’:’o’:[] == "Hello"`
  - `‘H’:’e’:”llo” == "Hello"`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `['H', 'e', 'l', 'l', 'o'] == "Hello"`
  - `'H':'e':'l':'l':'o':[] == "Hello"`
  - `'H':'e':"llo" == "Hello"`
  - `" " == [] :: [Char]`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `['H', 'e', 'l', 'l', 'o'] == "Hello"`
  - `'H':'e':'l':'l':'o':[] == "Hello"`
  - `'H':'e':"llo" == "Hello"`
  - `" " == [] :: [Char]`
  - `[[1,2,3],"]" :: ?`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `['H', 'e', 'l', 'l', 'o'] == "Hello"`
  - `'H':'e':'l':'l':'o':[] == "Hello"`
  - `'H':'e':"llo" == "Hello"`
  - `"" == [] :: [Char]`
  - `[[1,2,3],"]" :: _`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `['H', 'e', 'l', 'l', 'o'] == "Hello"`
  - `'H':'e':'l':'l':'o':[] == "Hello"`
  - `'H':'e':"llo" == "Hello"`
  - `"" == [] :: [Char]`
  - `[[1,2,3],"]"] :: ⊥`
  - `["12",['3'],[]] :: ?`

Низове

- В Haskell низовете са представени като списъци от символи
- `type String = [Char]`
- Всички операции над списъци важат и над низове
- Примери:
  - `['H', 'e', 'l', 'l', 'o'] == "Hello"`
  - `'H':'e':'l':'l':'o':[] == "Hello"`
  - `'H':'e':"llo" == "Hello"`
  - `"" == [] :: [Char]`
  - `[[1,2,3],"]" ] :: [String] = [[Char]]`
  - `["12",['3'],[]] :: [String] = [[Char]]`

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] -> a — връща главата на (непразен) списък

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] -> a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → ?

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] -> a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] -> a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]
  - **head** [] → Грешка!

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] -> a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]
  - **head** [] → Грешка!
- **tail** :: [a] -> [a] — връща опашката на (непразен) списък

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] → a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]
  - **head** [] → Грешка!
- **tail** :: [a] → [a] — връща опашката на (непразен) списък
  - **tail** [[1,2],[3,4]] → ?

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] → a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]
  - **head** [] → Грешка!
- **tail** :: [a] → [a] — връща опашката на (непразен) списък
  - **tail** [[1,2],[3,4]] → [[3,4]]

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] → a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]
  - **head** [] → Грешка!
- **tail** :: [a] → [a] — връща опашката на (непразен) списък
  - **tail** [[1,2],[3,4]] → [[3,4]]
  - **tail** [] → Грешка!

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] -> a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]
  - **head** [] → Грешка!
- **tail** :: [a] -> [a] — връща опашката на (непразен) списък
  - **tail** [[1,2],[3,4]] → [[3,4]]
  - **tail** [] → Грешка!
- **null** :: [a] -> Bool — проверява дали списък е празен

Основни функции за списъци

- **head** :: [a] -> a — връща главата на (непразен) списък
  - **head** [[1,2],[3,4]] → [1,2]
  - **head** [] → Грешка!
- **tail** :: [a] -> [a] — връща опашката на (непразен) списък
  - **tail** [[1,2],[3,4]] → [[3,4]]
  - **tail** [] → Грешка!
- **null** :: [a] -> Bool — проверява дали списък е празен
- **length** :: [a] -> Int — дължина на списък

Генератори на списъци

Можем да генерираме списъци от последователни елементи

- $[a..b] \rightarrow [a, a+1, a+2, \dots b]$
- Пример: $[1..5] \rightarrow [1, 2, 3, 4, 5]$
- Пример: $['a'..'e'] \rightarrow "abcde"$
- Синтактична захар за enumFromTo from to

Генератори на списъци

Можем да генерираме списъци от последователни елементи

- $[a..b] \rightarrow [a, a+1, a+2, \dots, b]$
- Пример: $[1..5] \rightarrow [1, 2, 3, 4, 5]$
- Пример: $['a'..'e'] \rightarrow \text{"abcde"}$
- Синтактична захар за enumFromTo from to
- $[a, a + \Delta x .. b] \rightarrow [a, a + \Delta x, a + 2\Delta x, \dots, b']$, където b' е най-голямото число $\leq b$, за което $b' = a + k\Delta x$
- Пример: $[1, 4..15] \rightarrow [1, 4, 7, 10, 13]$
- Пример: $['a', 'e'..'z'] \rightarrow \text{"aeimquy"}$
- Синтактична захар за enumFromThenTo from then to

Рекурсивни функции над списъци

- $(++) :: [a] \rightarrow [a] \rightarrow [a]$ — слепва два списъка
  - $[1..3] ++ [5..7] \longrightarrow [1, 2, 3, 5, 6, 7]$

Рекурсивни функции над списъци

- $(++) :: [a] \rightarrow [a] \rightarrow [a]$ — слепва два списъка
  - $[1..3] ++ [5..7] \longrightarrow [1, 2, 3, 5, 6, 7]$
- $a ++ b = \text{if } \text{null } a \text{ then } b \text{ else head } a : \text{tail } a ++ b$

Рекурсивни функции над списъци

- $(++) :: [a] \rightarrow [a] \rightarrow [a]$ — слепва два списъка
  - $[1..3] ++ [5..7] \longrightarrow [1,2,3,5,6,7]$
- $a ++ b = \text{if } \text{null } a \text{ then } b \text{ else head } a : \text{tail } a ++ b$
- $\text{reverse} :: [a] \rightarrow [a]$ — обръща списък
  - $\text{reverse } [1..5] \longrightarrow [5,4,3,2,1]$

Рекурсивни функции над списъци

- $(++) :: [a] \rightarrow [a] \rightarrow [a]$ — слепва два списъка
  - $[1..3] ++ [5..7] \longrightarrow [1,2,3,5,6,7]$
- $a ++ b = \text{if } \text{null } a \text{ then } b \text{ else head } a : \text{tail } a ++ b$
- $\text{reverse} :: [a] \rightarrow [a]$ — обръща списък
  - $\text{reverse } [1..5] \longrightarrow [5,4,3,2,1]$

```
reverse a
| null a      = a
| otherwise = reverse (tail a) ++ [head a]
```

Рекурсивни функции над списъци

- `(++) :: [a] -> [a] -> [a]` — слепва два списъка
  - `[1..3] ++ [5..7] → [1,2,3,5,6,7]`
- `a ++ b = if null a then b else head a : tail a ++ b`
- `reverse :: [a] -> [a]` — обръща списък
  - `reverse [1..5] → [5,4,3,2,1]`

```
reverse a
| null a      = a
| otherwise = reverse (tail a) ++ [head a]
```

- `(!!) :: [a] -> Int -> a` — елемент с пореден номер (от 0)
  - "Haskell" !! 2 → 's'

Рекурсивни функции над списъци

- `(++) :: [a] -> [a] -> [a]` — слепва два списъка
  - `[1..3] ++ [5..7] → [1,2,3,5,6,7]`
- `a ++ b = if null a then b else head a : tail a ++ b`
- `reverse :: [a] -> [a]` — обръща списък
  - `reverse [1..5] → [5,4,3,2,1]`

```
reverse a
| null a      = a
| otherwise = reverse (tail a) ++ [head a]
```

- `(!!) :: [a] -> Int -> a` — елемент с пореден номер (от 0)
  - `"Haskell" !! 2 → 's'`
- `elem :: Eq a => a -> [a] -> Bool` — проверка за принадлежност на елемент към списък
  - `3 `elem` [1..5] → True`

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:
  - образецът p_h пасва на главата на l

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:
  - образецът p_h пасва на главата на l
  - образецът p_t пасва на опашката на l

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:
  - образецът p_h пасва на главата на l
  - образецът p_t пасва на опашката на l
- **Внимание:** обикновено слагаме скоби ($h:t$), понеже операцията : е с много нисък приоритет

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:
  - образецът p_h пасва на главата на l
  - образецът p_t пасва на опашката на l
- **Внимание:** обикновено слагаме скоби (`h:t`), понеже операцията : е с много нисък приоритет
- $[p_1, p_2, \dots, p_n]$ — пасва на всеки списък от точно n елемента $[x_1, x_2, \dots, x_n]$, за който образецът p_i пасва на элемента x_i ;

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:
  - образецът p_h пасва на главата на l
  - образецът p_t пасва на опашката на l
- **Внимание:** обикновено слагаме скоби (`h:t`), понеже операцията : е с много нисък приоритет
- $[p_1, p_2, \dots, p_n]$ — пасва на всеки списък от точно n елемента $[x_1, x_2, \dots, x_n]$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i ;
- **Примери:**

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:
  - образецът p_h пасва на главата на l
  - образецът p_t пасва на опашката на l
- **Внимание:** обикновено слагаме скоби ($h:t$), понеже операцията : е с много нисък приоритет
- $[p_1, p_2, \dots, p_n]$ — пасва на всеки списък от точно n елемента $[x_1, x_2, \dots, x_n]$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i ;
- **Примери:**
  - `head (h:_)` = `h`

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък l , за който:
  - образецът p_h пасва на главата на l
  - образецът p_t пасва на опашката на l
- **Внимание:** обикновено слагаме скоби ($h:t$), понеже операцията : е с много нисък приоритет
- $[p_1, p_2, \dots, p_n]$ — пасва на всеки списък от точно n елемента $[x_1, x_2, \dots, x_n]$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i ;
- **Примери:**
  - `head (h:_)` = h
  - `tail (_:t)` = t

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък $/$, за който:
  - образецът p_h пасва на главата на $/$
  - образецът p_t пасва на опашката на $/$
- **Внимание:** обикновено слагаме скоби ($h:t$), понеже операцията : е с много нисък приоритет
- $[p_1, p_2, \dots, p_n]$ — пасва на всеки списък от точно n елемента $[x_1, x_2, \dots, x_n]$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i ;
- **Примери:**
  - `head (h:_)` = `h`
  - `tail (_:t)` = `t`
  - `null []` = `True`
  - `null _` = `False`

Образци и списъци

Много удобно е да използваме образци на списъци:

- $p_h : p_t$ — пасва на всеки непразен списък $/$, за който:
  - образецът p_h пасва на главата на $/$
  - образецът p_t пасва на опашката на $/$
- **Внимание:** обикновено слагаме скоби $(h:t)$, понеже операцията : е с много нисък приоритет
- $[p_1, p_2, \dots, p_n]$ — пасва на всеки списък от точно n елемента $[x_1, x_2, \dots, x_n]$, за който образецът p_i пасва на елемента x_i ;
- **Примери:**
  - `head (h:_)` = `h`
  - `tail (_:t)` = `t`
  - `null []` = `True`
  - `null _` = `False`
  - `length []` = 0
  - `length (_:t)` = 1 + `length t`

Случаи по образци (case)

- case <израз> of { <образец> -> <израз> }⁺

Случаи по образци (case)

- case <израз> of { <образец> -> <израз> }⁺
- case <израз> of <образец₁> -> <израз₁>
...
<образец_n> -> <израз_n>

Случаи по образци (case)

- case <израз> of { <образец> -> <израз> }⁺
- case <израз> of <образец₁> -> <израз₁>
  - ...
  - <образец_n> -> <израз_n>
- ако <израз> пасва на <образец₁>, връща <израз₁>, иначе:
- ...
- ако <израз> пасва на <образец_n>, връща <израз_n>, иначе:
- Грешка!

Случаи по образци (case)

- `case <израз> of { <образец> -> <израз> }+`
- `case <израз> of <образец1> -> <израз1>`
...
`<образецn> -> <изразn>`
- ако `<израз>` пасва на `<образец1>`, връща `<израз1>`, иначе:
- ...
- ако `<израз>` пасва на `<образецn>`, връща `<изразn>`, иначе:
- **Грешка!**
- Използването на образци в дефиниции всъщност е синтактична захар за конструкцията `case`!

Случаи по образци (case)

- case <израз> of { <образец> -> <израз> }⁺
- case <израз> of <образец₁> -> <израз₁>
  - ...
  - <образец_n> -> <израз_n>
- ако <израз> пасва на <образец₁>, връща <израз₁>, иначе:
- ...
- ако <израз> пасва на <образец_n>, връща <израз_n>, иначе:
- Грешка!
- Използването на образци в дефиниции всъщност е синтактична захар за конструкцията case!
- case може да се използва навсякъде, където се очаква израз

Полиморфни функции

Функциите `head`, `tail`, `null`, `length`, `reverse` и операциите `++` и `!!` са полиморфни

- работят над списъци с елементи от произволен тип `[t]`

Полиморфни функции

Функциите `head`, `tail`, `null`, `length`, `reverse` и операциите `++` и `!!` са полиморфни

- работят над списъци с елементи от произволен тип `[t]`
- `t` се нарича **типова променлива**

Полиморфни функции

Функциите `head`, `tail`, `null`, `length`, `reverse` и операциите `++` и `!!` са полиморфни

- работят над списъци с елементи от произволен тип `[t]`
- `t` се нарича **типова променлива**
- свойството се нарича **параметричен типов полиморфизъм**

Полиморфни функции

Функциите `head`, `tail`, `null`, `length`, `reverse` и операциите `++` и `!!` са полиморфни

- работят над списъци с елементи от произволен тип `[t]`
- `t` се нарича **типова променлива**
- свойството се нарича **параметричен типов полиморфизъм**
- подобно на шаблоните в C++

Полиморфни функции

Функциите `head`, `tail`, `null`, `length`, `reverse` и операциите `++` и `!!` са полиморфни

- работят над списъци с елементи от произволен тип `[t]`
- `t` се нарича **типова променлива**
- свойството се нарича **параметричен типов полиморфизъм**
- подобно на шаблоните в C++
- да не се бърка с **подтипов полиморфизъм**, реализиран с виртуални функции!

Полиморфни функции

Функциите `head`, `tail`, `null`, `length`, `reverse` и операциите `++` и `!!` са полиморфни

- работят над списъци с елементи от произволен тип `[t]`
- `t` се нарича **типова променлива**
- свойството се нарича **параметричен типов полиморфизъм**
- подобно на шаблоните в C++
- да не се бърка с **подтипов полиморфизъм**, реализиран с **виртуални функции!**
- `[]` е **полиморфна константа**

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е **класът на тези типове**, за които има операции `==` и `/=`

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е **класът на тези типове**, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е класът на тези типове, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”
- `Eq t` наричаме **класово ограничение** за типа `t` (class constraint)

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е класът на тези типове, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”
- `Eq t` наричаме **класово ограничение** за типа `t` (class constraint)
- множеството от всички класови ограничения наричаме **контекст**

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- **Eq** е **клас от типове**
- **Eq** е класът на тези типове, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”
- **Eq t** наричаме **класово ограничение** за типа **t** (class constraint)
- множеството от всички класови ограничения наричаме **контекст**
- **инстанция** на клас от типове наричаме всеки тип, за който са реализирани операциите зададени в класа

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е класът на тези типове, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”
- `Eq t` наричаме **класово ограничение** за типа `t` (class constraint)
- множеството от всички класови ограничения наричаме **контекст**
- **инстанция** на клас от типове наричаме всеки тип, за който са реализирани операциите зададени в класа
- инстанции на `Eq` са:

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е класът на тези типове, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”
- `Eq t` наричаме **класово ограничение** за типа `t` (class constraint)
- множеството от всички класови ограничения наричаме **контекст**
- **инстанция** на клас от типове наричаме всеки тип, за който са реализирани операциите зададени в класа
- инстанции на `Eq` са:
  - `Bool, Char`, всички числови типове (`Int, Integer, Float, Double`)

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е класът на тези типове, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”
- `Eq t` наричаме **класово ограничение** за типа `t` (class constraint)
- множеството от всички класови ограничения наричаме **контекст**
- **инстанция** на клас от типове наричаме всеки тип, за който са реализирани операциите зададени в класа
- инстанции на `Eq` са:
  - `Bool, Char`, всички числови типове (`Int, Integer, Float, Double`)
  - списъчните типове `[t]`, за които `t` е инстанция на `Eq`

Класове от типове (typeclasses)

Функцията `elem` има специални изисквания към типа на елементите на списъка: трябва да могат да бъдат сравнявани с `==` или `/=`

- `elem :: Eq t => t -> [t] -> Bool`
- `Eq` е **клас от типове**
- `Eq` е класът на тези типове, за които има операции `==` и `/=`
  - можем да си мислим за класовете от типове като за “интерфейси”
- `Eq t` наричаме **класово ограничение** за типа `t` (class constraint)
- множеството от всички класови ограничения наричаме **контекст**
- **инстанция** на клас от типове наричаме всеки тип, за който са реализирани операциите зададени в класа
- инстанции на `Eq` са:
  - `Bool, Char`, всички числови типове (`Int, Integer, Float, Double`)
  - списъчните типове `[t]`, за които `t` е инстанция на `Eq`
  - кортежните типове `(t1, ..., tn)`, за които `ti` са инстанции на `Eq`

Стандартни класове

Някои от по-често използваните класове на Haskell:

- **Eq** — типове с равенство

Стандартни класове

Някои от по-често използваните класове на Haskell:

- `Eq` — типове с равенство
- `Ord` — типове с (линейна) наредба
  - операциите `==`, `/=`, `>=`, `<=`, `<`, `>`
  - специалната функция `compare`, която сравнява два елемента и връща `LT`, `GT` или `EQ` в зависимост от резултата
  - функциите `min` и `max`

Стандартни класове

Някои от по-често използваните класове на Haskell:

- `Eq` — типове с равенство
- `Ord` — типове с (линейна) наредба
  - операциите `==`, `/=`, `>=`, `<=`, `<`, `>`
  - специалната функция `compare`, която сравнява два елемента и връща `LT`, `GT` или `EQ` в зависимост от резултата
  - функциите `min` и `max`
- `Show` — типове, чиито елементи могат да бъдат извеждани в низ
  - функция `show :: a -> String`

Стандартни класове

Някои от по-често използваните класове на Haskell:

- **Eq** — типове с равенство
- **Ord** — типове с (линейна) наредба
  - операциите `==`, `/=`, `>=`, `<=`, `<`, `>`
  - специалната функция `compare`, която сравнява два елемента и връща `LT`, `GT` или `EQ` в зависимост от резултата
  - функциите `min` и `max`
- **Show** — типове, чиито елементи могат да бъдат извеждани в низ
  - функция `show :: a -> String`
- **Read** — типове, чиито елементи могат да бъдат въвеждани от низ
  - функция `read :: String -> a`

Стандартни класове

Някои от по-често използваните класове на Haskell:

- **Eq** — типове с равенство
- **Ord** — типове с (линейна) наредба
  - операциите `==`, `/=`, `>=`, `<=`, `<`, `>`
  - специалната функция `compare`, която сравнява два елемента и връща `LT`, `GT` или `EQ` в зависимост от резултата
  - функциите `min` и `max`
- **Show** — типове, чиито елементи могат да бъдат извеждани в низ
  - функция `show :: a -> String`
- **Read** — типове, чиито елементи могат да бъдат въвеждани от низ
  - функция `read :: String -> a`
- **Num** — числови типове
- **Integral** — целочислени типове
- **Floating** — типове с плаваща запетая

Стандартни класове

Някои от по-често използваните класове на Haskell:

- **Eq** — типове с равенство
- **Ord** — типове с (линейна) наредба
  - операциите `==`, `/=`, `>=`, `<=`, `<`, `>`
  - специалната функция `compare`, която сравнява два елемента и връща `LT`, `GT` или `EQ` в зависимост от резултата
  - функциите `min` и `max`
- **Show** — типове, чиито елементи могат да бъдат извеждани в низ
  - функция `show :: a -> String`
- **Read** — типове, чиито елементи могат да бъдат въвеждани от низ
  - функция `read :: String -> a`
- **Num** — числови типове
- **Integral** — целочислени типове
- **Floating** — типове с плаваща запетая
- **числата в Haskell са полиморфни константи!**

Отделяне на списъци (list comprehension)

Отделянето на списъци е удобен начин за дефиниране на нови списъци чрез използване на дадени такива

- [<израз> | <генератор> {, <генератор>} {, <условие>}]

Отделяне на списъци (list comprehension)

Отделянето на списъци е удобен начин за дефиниране на нови списъци чрез използване на дадени такива

- [<израз> | <генератор> {, <генератор>} {, <условие>}]
- <генератор> е от вида <образец> <-> <израз>, където

Отделяне на списъци (list comprehension)

Отделянето на списъци е удобен начин за дефиниране на нови списъци чрез използване на дадени такива

- [<израз> | <генератор> {, <генератор>} {, <условие>}]
- <генератор> е от вида <образец> <-> <израз>, където
  - <израз> е от тип списък [a]

Отделяне на списъци (list comprehension)

Отделянето на списъци е удобен начин за дефиниране на нови списъци чрез използване на дадени такива

- [<израз> | <генератор> {, <генератор>} {, <условие>}]
- <генератор> е от вида <образец> <-> <израз>, където
  - <израз> е от тип списък [a]
  - <образец> пасва на елементи от тип a

Отделяне на списъци (list comprehension)

Отделянето на списъци е удобен начин за дефиниране на нови списъци чрез използване на дадени такива

- [<израз> | <генератор> {, <генератор>} {, <условие>}]
- <генератор> е от вида <образец> <-> <израз>, където
  - <израз> е от тип списък [a]
  - <образец> пасва на елементи от тип a
- <условие> е произволен израз от тип Bool

Отделяне на списъци (list comprehension)

Отделянето на списъци е удобен начин за дефиниране на нови списъци чрез използване на дадени такива

- [<израз> | <генератор> {, <генератор>} {, <условие>}]
- <генератор> е от вида <образец> <- <израз>, където
  - <израз> е от тип списък [a]
  - <образец> пасва на елементи от тип a
- <условие> е произволен израз от тип Bool
- За всеки от елементите генериран от <генератор>, които удовлетворяват **всички** <условие>, пресмята <израз> и натрупва резултатите в списък

Примери за отделяне на списъци

- [2 * x | x <- [1..5]] → ?

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \longrightarrow [2,4,6,8,10]$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \longrightarrow [2,4,6,8,10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \longrightarrow ?$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \rightarrow [2,4,6,8,10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \rightarrow [1,9,25,49,81]$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \rightarrow [2,4,6,8,10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \rightarrow [1,9,25,49,81]$
- $[fn \mid (_, fn, grade) <- \text{students}, grade \geq 2]$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \rightarrow [2, 4, 6, 8, 10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \rightarrow [1, 9, 25, 49, 81]$
- $[fn \mid (_, fn, grade) <- \text{students}, grade \geq 2]$
- $[x^2 + y^2 \mid (x, y) <- \text{vectors}, x \geq 0, y \geq 0]$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \longrightarrow [2, 4, 6, 8, 10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \longrightarrow [1, 9, 25, 49, 81]$
- $[fn \mid (_, fn, grade) <- \text{students}, grade \geq 2]$
- $[x^2 + y^2 \mid (x, y) <- \text{vectors}, x \geq 0, y \geq 0]$
- Ако имаме повече от един генератор, се генерират всички възможни комбинации от елементи (декартово произведение)

Примери за отделяне на списъци

- `[ 2 * x | x <- [1..5] ]` → `[2,4,6,8,10]`
- `[ x^2 | x <- [1..10], odd x]` → `[1,9,25,49,81]`
- `[ fn | (_, fn, grade) <- students, grade >= 2 ]`
- `[ x^2 + y^2 | (x, y) <- vectors, x >= 0, y >= 0 ]`
- Ако имаме повече от един генератор, се генерират всички възможни комбинации от елементи (декартово произведение)
- `[ x++(,':y) | x<-["green","blue"], y<-["sky","grass"] ]`
→ ?

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \rightarrow [2, 4, 6, 8, 10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \rightarrow [1, 9, 25, 49, 81]$
- $[fn \mid (_, fn, grade) <- \text{students}, grade \geq 2]$
- $[x^2 + y^2 \mid (x, y) <- \text{vectors}, x \geq 0, y \geq 0]$
- Ако имаме повече от един генератор, се генерират всички възможни комбинации от елементи (декартово произведение)
  - $[x++(, :y) \mid x <- ["green", "blue"], y <- ["sky", "grass"]] \rightarrow ["green sky", "green grass", "blue sky", "blue grass"]$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \rightarrow [2, 4, 6, 8, 10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \rightarrow [1, 9, 25, 49, 81]$
- $[fn \mid (_, fn, grade) <- \text{students}, grade \geq 2]$
- $[x^2 + y^2 \mid (x, y) <- \text{vectors}, x \geq 0, y \geq 0]$
- Ако имаме повече от един генератор, се генерират всички възможни комбинации от елементи (декартово произведение)
  - $[x++(, :y) \mid x <- ["green", "blue"], y <- ["sky", "grass"]] \rightarrow ["green sky", "green grass", "blue sky", "blue grass"]$
  - $[(x, y) \mid x <- [1, 2, 3], y <- [5, 6, 7], x + y \leq 8] \rightarrow ?$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \rightarrow [2, 4, 6, 8, 10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \rightarrow [1, 9, 25, 49, 81]$
- $[fn \mid (_, fn, grade) <- \text{students}, grade \geq 2]$
- $[x^2 + y^2 \mid (x, y) <- \text{vectors}, x \geq 0, y \geq 0]$
- Ако имаме повече от един генератор, се генерират всички възможни комбинации от елементи (декартово произведение)
  - $[x++(' ':y) \mid x <- ["green", "blue"], y <- ["sky", "grass"]] \rightarrow ["green sky", "green grass", "blue sky", "blue grass"]$
  - $[(x, y) \mid x <- [1, 2, 3], y <- [5, 6, 7], x + y \leq 8] \rightarrow [(1, 5), (1, 6), (1, 7), (2, 5), (2, 6), (3, 5)]$

Примери за отделяне на списъци

- $[2 * x \mid x <- [1..5]] \rightarrow [2, 4, 6, 8, 10]$
- $[x^2 \mid x <- [1..10], \text{odd } x] \rightarrow [1, 9, 25, 49, 81]$
- $[fn \mid (_, fn, grade) <- \text{students}, grade \geq 2]$
- $[x^2 + y^2 \mid (x, y) <- \text{vectors}, x \geq 0, y \geq 0]$
- Ако имаме повече от един генератор, се генерират всички възможни комбинации от елементи (декартово произведение)
  - $[x++(' ':y) \mid x <- ["green", "blue"], y <- ["sky", "grass"]] \rightarrow ["green sky", "green grass", "blue sky", "blue grass"]$
  - $[(x, y) \mid x <- [1, 2, 3], y <- [5, 6, 7], x + y \leq 8] \rightarrow [(1, 5), (1, 6), (1, 7), (2, 5), (2, 6), (3, 5)]$
- **Задача.** Да се генерират всички Питагорови тройки в даден интервал.

Отрязване на списъци

- `init :: [a] -> [a]` — списъка без последния му елемент
  - `init [1..5] → [1,2,3,4]`

Отрязване на списъци

- `init :: [a] -> [a]` — списъка без последния му елемент
  - `init [1..5] -> [1,2,3,4]`
- `last :: [a] -> a` — последния елемент на списъка
  - `last "Haskell" -> l`

Отрязване на списъци

- `init :: [a] -> [a]` — списъка без последния му елемент
  - `init [1..5] -> [1,2,3,4]`
- `last :: [a] -> a` — последния елемент на списъка
  - `last "Haskell" -> l`
- `take :: Int -> [a] -> [a]` — първите n елемента на списък
  - `take 4 "Hello, world!" -> "Hell"`

Отрязване на списъци

- `init :: [a] -> [a]` — списъка без последния му елемент
  - `init [1..5] -> [1,2,3,4]`
- `last :: [a] -> a` — последния елемент на списъка
  - `last "Haskell" -> l`
- `take :: Int -> [a] -> [a]` — първите n елемента на списък
  - `take 4 "Hello, world!" -> "Hell"`
- `drop :: Int -> [a] -> [a]` — списъка без първите n елемента
  - `drop 2 [1,3..10] -> [5,7,9]`

Отрязване на списъци

- `init :: [a] -> [a]` — списъка без последния му елемент
  - `init [1..5] -> [1,2,3,4]`
- `last :: [a] -> a` — последния елемент на списъка
  - `last "Haskell" -> l`
- `take :: Int -> [a] -> [a]` — първите n елемента на списък
  - `take 4 "Hello, world!" -> "Hell"`
- `drop :: Int -> [a] -> [a]` — списъка без първите n елемента
  - `drop 2 [1,3..10] -> [5,7,9]`
- `splitAt :: Int -> [a] -> ([a], [a])`
  - `splitAt n l = (take n l, drop n l)`

Агрегиращи функции

- **maximum** :: `Ord a => [a] -> a` — максимален елемент
- **minimum** :: `Ord a => [a] -> a` — минимален елемент

min   max

Агрегиращи функции

- `maximum :: Ord a => [a] -> a` — максимален елемент
- `minimum :: Ord a => [a] -> a` — минимален елемент
- `sum :: Num a => [a] -> a` — сума на списък от числа
- `product :: Num a => [a] -> a` — произведение на списък от числа

Агрегиращи функции

- `maximum :: Ord a => [a]` -> а — максимален елемент
- `minimum :: Ord a => [a]` -> а — минимален елемент
- `sum :: Num a => [a]` -> а — сума на списък от числа
- `product :: Num a => [a]` -> а — произведение на списък от числа
- `and :: [Bool]` -> `Bool` — конюнкция на булеви стойности
- `or :: [Bool]` -> `Bool` — дизюнкция на булеви стойности

Агрегиращи функции

- **maximum** :: `Ord a => [a]` -> а — максимален елемент
- **minimum** :: `Ord a => [a]` -> а — минимален елемент
- (+) • **sum** :: `Num a => [a]` -> а — сума на списък от числа
- (*) • **product** :: `Num a => [a]` -> а — произведение на списък от числа
- (*) • **and** :: `[Bool]` -> `Bool` — конюнкция на булеви стойности
- (*) • **or** :: `[Bool]` -> `Bool` — дизюнкция на булеви стойности
- (++) • **concat** :: `[[a]]` -> `[a]` — конкатенация на списък от списъци

Агрегиращи функции

- `maximum :: Ord a => [a]` -> а — максимален елемент
- `minimum :: Ord a => [a]` -> а — минимален елемент
- `sum :: Num a => [a]` -> а — сума на списък от числа
- `product :: Num a => [a]` -> а — произведение на списък от числа
- `and :: [Bool]` -> `Bool` — конюнкция на булеви стойности
- `or :: [Bool]` -> `Bool` — дизюнкция на булеви стойности
- `concat :: [[a]]` -> `[a]` — конкатенация на списък от списъци
- **Примери:**

Агрегиращи функции

- `maximum :: Ord a => [a]` -> а — максимален елемент
- `minimum :: Ord a => [a]` -> а — минимален елемент
- `sum :: Num a => [a]` -> а — сума на списък от числа
- `product :: Num a => [a]` -> а — произведение на списък от числа
- `and :: [Bool]` -> `Bool` — конюнкция на булеви стойности
- `or :: [Bool]` -> `Bool` — дизюнкция на булеви стойности
- `concat :: [[a]]` -> `[a]` — конкатенация на списък от списъци
- **Примери:**
  - `[(sum 1, product 1) | 1 <- 1..11, maximum 1 == 2*minimum 1]`

Агрегиращи функции

- `maximum :: Ord a => [a]` -> а — максимален елемент
- `minimum :: Ord a => [a]` -> а — минимален елемент
- `sum :: Num a => [a]` -> а — сума на списък от числа
- `product :: Num a => [a]` -> а — произведение на списък от числа
- `and :: [Bool]` -> `Bool` — конюнкция на булеви стойности
- `or :: [Bool]` -> `Bool` — дизюнкция на булеви стойности
- `concat :: [[a]]` -> `[a]` — конкатенация на списък от списъци
- **Примери:**
  - `[(sum 1, product 1) | 1 <- 1..11, maximum 1 == 2*minimum 1]`
  - `and [ or [ mod x k == 0 | x <- row] | row <- matrix]`

λ-функции

- $\lambda\{ <\text{параметър}> \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$

λ -функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`
  - $(\lambda x -> 2 * x + 1) 3 \longrightarrow 7$

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`
  - $(\lambda x -> 2 * x + 1) 3 \longrightarrow 7$
  - $(\lambda x l -> l ++ [x]) 4 [1..3] \longrightarrow [1,2,3,4]$

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`
  - $(\lambda x -> 2 * x + 1) 3 \longrightarrow 7$
  - $(\lambda x 1 -> 1 ++ [x]) 4 [1..3] \longrightarrow [1,2,3,4]$
  - $(\lambda (x,y) -> x^2 + y) (3,5) \longrightarrow 14$

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър}> \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`
  - $(\lambda x -> 2 * x + 1) 3 \longrightarrow 7$
  - $(\lambda x 1 -> 1 ++ [x]) 4 [1..3] \longrightarrow [1,2,3,4]$
  - $(\lambda (x,y) -> x^2 + y) (3,5) \longrightarrow 14$
  - $(\lambda f x -> f (f x)) (*3) 4 \longrightarrow 36$

λ-функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`
  - $(\lambda x -> 2 * x + 1) 3 \longrightarrow 7$
  - $(\lambda x 1 -> 1 ++ [x]) 4 [1..3] \longrightarrow [1,2,3,4]$
  - $(\lambda (x,y) -> x^2 + y) (3,5) \longrightarrow 14$
  - $(\lambda f x -> f (f x)) (*3) 4 \longrightarrow 36$
- отсичането на операции може да се изрази чрез λ-функции:

λ -функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`
  - $(\lambda x -> 2 * x + 1) 3 \longrightarrow 7$
  - $(\lambda x 1 -> 1 ++ [x]) 4 [1..3] \longrightarrow [1,2,3,4]$
  - $(\lambda (x,y) -> x^2 + y) (3,5) \longrightarrow 14$
  - $(\lambda f x -> f (f x)) (*3) 4 \longrightarrow 36$
- отсичането на операции може да се изрази чрез λ -функции:
  - $(<\text{операция}> <\text{израз}>) = \lambda x -> x <\text{операция}> <\text{израз}>$

λ -функции

- $\lambda \{ <\text{параметър} > \}^+ \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda <\text{параметър}_1> \dots <\text{параметър}_n> \rightarrow <\text{тяло}>$
- анонимна функция с n параметъра
- всеки $<\text{параметър}_i>$ всъщност е образец
- параметрите са видими само в рамките на $<\text{тяло}>$
- Примери:
  - `id = \x -> x`
  - `const = \x y -> x`
  - $(\lambda x -> 2 * x + 1) 3 \longrightarrow 7$
  - $(\lambda x 1 -> 1 ++ [x]) 4 [1..3] \longrightarrow [1,2,3,4]$
  - $(\lambda (x,y) -> x^2 + y) (3,5) \longrightarrow 14$
  - $(\lambda f x -> f (f x)) (*3) 4 \longrightarrow 36$
- отсичането на операции може да се изрази чрез λ -функции:
  - $(<\text{операция}> <\text{израз}>) = \lambda x -> x <\text{операция}> <\text{израз}>$
  - $(<\text{израз}> <\text{операция}>) = \lambda x -> <\text{израз}> <\text{операция}> x$

Свойства на λ -функциите

- $\lambda x_1 x_2 \dots x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\iff \lambda x_1 \rightarrow \lambda x_2 \rightarrow \dots \lambda x_n \rightarrow <\text{тяло}>$

Свойства на λ -функциите

- $\lambda x_1 x_2 \dots x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\iff \lambda x_1 \rightarrow (\lambda x_2 \rightarrow \dots (\lambda x_n \rightarrow <\text{тяло}>))$
- $f\ x = <\text{тяло}>$
- $\iff f = \lambda x \rightarrow <\text{тяло}>$

Свойства на λ -функциите

- $\lambda x_1 x_2 \dots x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff \lambda x_1 \rightarrow (\lambda x_2 \rightarrow \dots (\lambda x_n \rightarrow <\text{тяло}>))$
- $f\ x = <\text{тяло}>$
 $\iff f = \lambda x \rightarrow <\text{тяло}>$
- $f\ x\ y = <\text{тяло}>$
 $\iff f\ x = \lambda y \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff f = \lambda x\ y \rightarrow <\text{тяло}>$

Свойства на λ -функциите

- $\lambda x_1 x_2 \dots x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff \lambda x_1 \rightarrow \lambda x_2 \rightarrow \dots \lambda x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
- $f x = <\text{тяло}>$
 $\iff f = \lambda x \rightarrow <\text{тяло}>$
- $f x y = <\text{тяло}>$
 $\iff f x = \lambda y \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff f = \lambda x y \rightarrow <\text{тяло}>$
- $f x_1 \dots x_n = <\text{тяло}>$
 $\iff f x_1 \dots x_{n-1} = \lambda x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff \dots$
 $\iff f = \lambda x_1 \dots x_n \rightarrow <\text{тяло}>$

Свойства на λ -функциите

- $\lambda x_1 x_2 \dots x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff \lambda x_1 \rightarrow \lambda x_2 \rightarrow \dots \lambda x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
- $f x = <\text{тяло}>$
 $\iff f = \lambda x \rightarrow <\text{тяло}>$
- $f x y = <\text{тяло}>$
 $\iff f x = \lambda y \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff f = \lambda x y \rightarrow <\text{тяло}>$
- $f x_1 \dots x_n = <\text{тяло}>$
 $\iff f x_1 \dots x_{n-1} = \lambda x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
 $\iff \dots$
 $\iff f = \lambda x_1 \dots x_n \rightarrow <\text{тяло}>$
- $\lambda x \cancel{y} \rightarrow f x \cancel{y}$
 $\iff \cancel{\lambda x} \rightarrow f \cancel{x}$
 $\iff f$

Трансформация (map)

- **map** :: $(a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$

Трансформация (map)

- `map` :: $(a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$
- `map f l = [ f x | x <- l ]`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:
  - `map (^2) [1,2,3] —> ?`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:
  - `map (^2) [1,2,3] —> [1,4,9]`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- **Примери:**
  - `map (^2) [1,2,3] —> [1,4,9]`
  - `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] —> ?`

Трансформация (map)

- `map` :: $(a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:
  - `map (^2) [1,2,3] → [1,4,9]`
  - `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [2,5,8]`

Трансформация (map)

- `map` :: $(a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:
  - `map (^2) [1,2,3] → [1,4,9]`
  - `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [2,5,8]`
  - `map sum [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → ?`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- **Примери:**
  - `map (^2) [1,2,3] → [1,4,9]`
  - `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [2,5,8]`
  - `map sum [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [6,15,24]`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:

- `map (^2) [1,2,3] → [1,4,9]`
- `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [2,5,8]`
- `map sum [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [6,15,24]`
- `map ("a"++) ["cat","dog","pig"]`
→ ?

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:

- `map (^2) [1,2,3] → [1,4,9]`
- `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [2,5,8]`
- `map sum [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [6,15,24]`
- `map ("a"++) ["cat","dog","pig"]
→ ["a cat","a dog","a pig"]`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:

- `map (^2) [1,2,3] → [1,4,9]`
- `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [2,5,8]`
- `map sum [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [6,15,24]`
- `map ("a"++) ["cat","dog","pig"] → ["a cat","a dog","a pig"]`
- `map (\f -> f 2) [(^2),(1+),(*3)] → ?`

Трансформация (map)

- `map :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
- `map f l = [ f x | x <- l ]`
- `map _ [] = []`
- `map f (x:xs) = f x : map f xs`
- Примери:

- `map (^2) [1,2,3] → [1,4,9]`
- `map (!!1) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [2,5,8]`
- `map sum [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]] → [6,15,24]`
- `map ("a"++) ["cat","dog","pig"]
→ ["a cat","a dog","a pig"]`
- `map (\f -> f 2) [(^2),(1+),(*3)] → [4,3,6]`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x` = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x` = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

- Примери:

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x` = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] —> ?`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x` = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] —> [1,3,5]`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x`   = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] —> [1,3,5]`
- `filter (\f -> f 2 > 3) [(^2),(+1),(*3)] —> ?`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x`   = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] —> [1,3,5]`
- `filter (\f -> f 2 > 3) [(^2),(+1),(*3)] —> [(^2),(*3)]`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x`   = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] → [1,3,5]`
- `filter (\f -> f 2 > 3) [(^2),(+1),(*3)] → [(^2),(*3)]`
- `map (filter even) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]]`
 $\rightarrow ?$

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x`   = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] → [1,3,5]`
- `filter (\f -> f 2 > 3) [(^2),(+1),(*3)] → [(^2),(*3)]`
- `map (filter even) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]]`
→ `[[2],[4,6],[8]]`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x`   = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] → [1,3,5]`
- `filter (\f -> f 2 > 3) [(^2),(+1),(*3)] → [(^2),(*3)]`
- `map (filter even) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]]`
`→ [[2],[4,6],[8]]`
- `map (\x -> map (\f -> filter f x) [(<0),(==0),(>0)])`
`[[{-2,1,0},[1,4,-1],[0,0,1]]`
`→ ?`

Филтриране (filter)

- `filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
- `filter p l = [ x | x <- l, p x ]`
- `filter _ [] = []`
`filter p (x:xs)`
  - | `p x`   = `x : rest`
  - | `otherwise` = `rest``where rest = filter p xs`

• Примери:

- `filter odd [1..5] → [1,3,5]`
- `filter (\f -> f 2 > 3) [(^2),(+1),(*3)] → [(^2),(*3)]`
- `map (filter even) [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]]`
`→ [[2],[4,6],[8]]`
- `map (\x -> map (\f -> filter f x) [(<0),(==0),(>0)])`
`[[{-2,1,0}],[1,4,-1],[0,0,1]]`
`→ [[[{-2},[0],[1]],[[-1],[],[1,4]]],[],[0,0],[1]]]`

Отделяне на списъци с `map` и `filter`

Отделянето на списъци е синтактична захар за `map` и `filter`

Отделяне на списъци с `map` и `filter`

Отделянето на списъци е синтактична захар за `map` и `filter`

- [`<израз> | <образец> <- <списък>, <условие>`]
↔
`map (\<образец> -> <израз>)`
`(filter (\<образец> -> <условие>) <списък>)`

Отделяне на списъци с `map` и `filter`

Отделянето на списъци е синтактична захар за `map` и `filter`

- [*<израз> | <образец> <- <списък>, <условие>*]
↔
`map (\<образец> -> <израз>)`
`(filter (\<образец> -> <условие>) <списък>)`
- [*<образец> | <образец> <- <списък>, <условие₁>, <условие₂>*]
↔
`filter (\<образец> -> <условие2>)`
`(filter (\<образец> -> <условие1>) <списък>)`

Отделяне на списъци с `map` и `filter`

Отделянето на списъци е синтактична захар за `map` и `filter`

- [`<израз>` | `<образец>` $\leftarrow$ `<списък>`, `<условие>`]
  $\leftrightarrow$

```
map (\<образец> -> <израз>)
     (filter (\<образец> -> <условие>) <списък>)
```
- [`<образец>` | `<образец>` $\leftarrow$ `<списък>`, `<условие1>`, `<условие2>`]
  $\leftrightarrow$

```
filter (\<образец> -> <условие2>)
       (filter (\<образец> -> <условие1>) <списък>)
```
- [`<израз>` | `<образец1>` $\leftarrow$ `<списък1>`, `<образец2>` $\leftarrow$ `<списък2>`]
  $\leftrightarrow$

```
concat (map (\<образец1> ->
              map (\<образец2> -> <израз>) <списък2>)
                   <списък1>)
```

Дясно свиване (foldr)

- **foldr** :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$

Дясно свиване (foldr)

- **foldr** :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- **foldr op nv** $[x_1, x_2, \dots, x_n] =$
 $x_1 \text{ 'op'} (x_2 \text{ 'op'} \dots (x_n \text{ 'op'} nv) \dots)$

Дясно свиване (`foldr`)

- `foldr` :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- $\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- $\text{foldr } _- \text{ nv } [] = nv$
 $\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$

Дясно свиване (`foldr`)

- `foldr` :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- $\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- $\text{foldr } _- \text{ nv } [] = nv$
 $\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$
- Примери:

Дясно свиване (`foldr`)

- `foldr` :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- $\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- $\text{foldr } _- \text{ nv } [] = nv$
 $\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$
- Примери:
  - `sum = foldr (+) 0`

Дясно свиване (`foldr`)

- `foldr` :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- $\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- $\text{foldr } _- \text{ nv } [] = \text{nv}$
 $\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$
- Примери:
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`

Дясно свиване (`foldr`)

- `foldr` :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- $\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- $\text{foldr } _- \text{ nv } [] = nv$
 $\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`

Дясно свиване (foldr)

- `foldr` :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- $\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- $\text{foldr } _- \text{ nv } [] = nv$
 $\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`
  - `and = foldr (&&) True`

Дясно свиване (foldr)

- `foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b`
- $$\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$$
- $$\text{foldr } _- \text{ nv } [] = \text{nv}$$

$$\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$$
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`
  - `and = foldr (&&) True`
  - `or = foldr (||) False`

Дясно свиване (foldr)

- `foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b`
- $$\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$$
- $$\text{foldr } _- \text{ nv } [] = \text{nv}$$

$$\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$$
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`
  - `and = foldr (&&) True`
  - `or = foldr (||) False`
  - `map f = foldr (\x r -> f x : r) []`

Дясно свиване (foldr)

- `foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b`
- $$\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$$
- $$\text{foldr } _- \text{ nv } [] = \text{nv}$$

$$\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$$
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`
  - `and = foldr (&&) True`
  - `or = foldr (||) False`
  - `map f = foldr (\x -> (f x:)) []`

Дясно свиване (foldr)

- `foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b`
- `foldr op nv [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- `foldr _ nv [] = nv`
`foldr op nv (x:xs) = x 'op' foldr op nv xs`
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`
  - `and = foldr (&&) True`
  - `or = foldr (||) False`
  - `map f = foldr (\x -> (f x:)) []`
  - `filter p = foldr (\x r -> if p x then x:r else r) []`

Дясно свиване (foldr)

- `foldr` :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$
- $\text{foldr } op \text{ nv } [x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- $\text{foldr } _- \text{ nv } [] = nv$
 $\text{foldr } op \text{ nv } (x:xs) = x \text{ 'op' } \text{foldr } op \text{ nv } xs$
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`
  - `and = foldr (&&) True`
  - `or = foldr (||) False`
  - `map f = foldr (\x -> (f x:)) []`
  - `filter p = foldr (\x r -> (if p x then (x:) else id) r) []`

Дясно свиване (foldr)

- `foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b`
- `foldr op nv [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_n \text{ 'op' } nv) \dots)$
- `foldr _ nv [] = nv`
`foldr op nv (x:xs) = x 'op' foldr op nv xs`
- **Примери:**
  - `sum = foldr (+) 0`
  - `product = foldr (*) 1`
  - `concat = foldr (++) []`
  - `and = foldr (&&) True`
  - `or = foldr (||) False`
  - `map f = foldr (\x -> (f x:)) []`
  - `filter p = foldr (\x -> if p x then (x:) else id) []`

Ляво свиване (foldl)

- **foldl** :: ($b \rightarrow a \rightarrow b$) $\rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$

Ляво свиване (foldl)

- `foldl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> b`
- `foldl op nv [x1, x2, ..., xn] =`
`(...((nv `op` x1) `op` x2) ...) `op` xn`

Ляво свиване (foldl)

- `foldl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> b`
- `foldl op nv [x1, x2, ..., xn] =`
`(...((nv `op` x1) `op` x2) ...) `op` xn`
- `foldl _ nv [] = nv`
`foldl op nv (x:xs) = foldl op (nv `op` x) xs`

Ляво свиване (foldl)

- `foldl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> b`
- `foldl op nv [x1, x2, ..., xn] =`
`(...((nv `op` x1) `op` x2) ...) `op` xn`
- `foldl _ nv [] = nv`
`foldl op nv (x:xs) = foldl op (nv `op` x) xs`
- **Пример:**
  - `flip f x y = f y x`
  - `reverse = foldl (flip (:)) []`

Свиване на непразни списъци (foldr1 и foldl1)

- `foldr1 :: (a -> a -> a) -> [a] -> a`

Свиване на непразни списъци (foldr1 и foldl1)

- **foldr1** :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- **foldr1 op** $[x_1, x_2, \dots, x_n] =$
 $x_1 \text{ 'op'} (x_2 \text{ 'op'} \dots (x_{n-1} \text{ 'op'} x_n) \dots)$

Сиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1 :: (a -> a -> a) -> [a] -> a`
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_{n-1} \text{ 'op' } x_n) \dots)$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`

Свиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op'} (x_2 \text{ 'op'} \dots (x_{n-1} \text{ 'op'} x_n) \dots)$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`
- `foldl1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$

Сиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op'} (x_2 \text{ 'op'} \dots (x_{n-1} \text{ 'op'} x_n) \dots)$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`
- `foldl1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldl1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $(\dots ((x_1 \text{ 'op'} x_2) \dots) \text{ 'op'} x_n$

Сиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op'} (x_2 \text{ 'op'} \dots (x_{n-1} \text{ 'op'} x_n) \dots)$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`
- `foldl1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldl1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $(\dots ((x_1 \text{ 'op'} x_2) \dots) \text{ 'op'} x_n$
- `foldl1 op (x:xs) = foldl op x xs`

Сиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_{n-1} \text{ 'op' } x_n) \dots)$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`
- `foldl1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldl1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $(\dots ((x_1 \text{ 'op' } x_2) \dots) \text{ 'op' } x_n$
- `foldl1 op (x:xs) = foldl op x xs`
- Примери:

Сиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_{n-1} \text{ 'op' } x_n) \dots)$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`
- `foldl1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldl1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $(\dots ((x_1 \text{ 'op' } x_2) \dots) \text{ 'op' } x_n$
- `foldl1 op (x:xs) = foldl op x xs`
- Примери:
  - `maximum = foldr1 max`

Сиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_{n-1} \text{ 'op' } x_n) \dots)$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`
- `foldl1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldl1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $(\dots((x_1 \text{ 'op' } x_2) \dots) \text{ 'op' } x_n$
- `foldl1 op (x:xs) = foldl op x xs`
- Примери:
  - `maximum = foldr1 max`
  - `minimum = foldr1 min`

Свиване на непразни списъци (`foldr1` и `foldl1`)

- `foldr1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldr1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $x_1 \text{ 'op' } (x_2 \text{ 'op' } \dots (x_{n-1} \text{ 'op' } x_n) \dots)$ $f(x_1, y) := y$
- `foldr1 _ [x] = x`
`foldr1 op (x:xs) = x 'op' foldr1 op xs`
- `foldl1` :: $(a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow [a] \rightarrow a$
- `foldl1 op [x1, x2, ..., xn] =`
 $(\dots ((x_1 \text{ 'op' } x_2) \dots) \text{ 'op' } x_n)$ $f(f(x, y), z) = z$
- `foldl1 op (x:xs) = foldl op x xs` $f(x, f(y, z)) = z$
- Примери:
  - `maximum = foldr1 max`
  - `minimum = foldr1 min`
  - `last = foldl1 (\_ x -> x)`

Сканиране на списъци (`scanl`, `scanr`)

`scanr` и `scanl` връщат историята на пресмятането на `foldr` и `foldl`

Сканиране на списъци (`scanl`, `scanr`)

`scanr` и `scanl` връщат историята на пресмятането на `foldr` и `foldl`

- `scanr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> [b]`

Сканиране на списъци (`scanl`, `scanr`)

`scanr` и `scanl` връщат историята на пресмятането на `foldr` и `foldl`

- `scanr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> [b]`
- `scanr op nv [x1, x2, ..., xn] =`
$$[x_1 \text{ `op' } (x_2 \text{ `op' } \dots (x_n \text{ `op' } nv) \dots),$$
$$x_2 \text{ `op' } (\dots (x_n \text{ `op' } nv) \dots),$$
$$\dots$$
$$x_n \text{ `op' } nv,$$
$$nv]$$

Сканиране на списъци (`scanl`, `scanr`)

`scanr` и `scanl` връщат историята на пресмятането на `foldr` и `foldl`

- `scanr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> [b]`
- `scanr op nv [x1, x2, ..., xn] =`
$$[x_1 \text{ `op' } (x_2 \text{ `op' } \dots (x_n \text{ `op' } nv) \dots),$$
$$x_2 \text{ `op' } (\dots (x_n \text{ `op' } nv) \dots),$$
$$\dots$$
$$x_n \text{ `op' } nv,$$
$$nv]$$
- `scanl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> [b]`

Сканиране на списъци (`scanl`, `scanr`)

`scanr` и `scanl` връщат историята на пресмятането на `foldr` и `foldl`

- `scanr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> [b]`

- `scanr op nv [x1, x2, ..., xn] =`
 $[x_1 \text{ `op' } (x_2 \text{ `op' } \dots (x_n \text{ `op' } nv) \dots),$
 $x_2 \text{ `op' } (\dots (x_n \text{ `op' } nv) \dots),$
 $\dots$
 $x_n \text{ `op' } nv,$
 $nv]$

- `scanl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> [b]`

- `scanl op nv [x1, x2, ..., xn] =`
 ~~$[nv,$~~
 ~~$nv \text{ `op' } x_1,$~~
 ~~$(nv \text{ `op' } x_1) \text{ `op' } x_2,$~~
 ~~$\dots$~~
 ~~$(\dots ((nv \text{ `op' } x_1) \text{ `op' } x_2) \dots) \text{ `op' } x_n]$~~

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a,b)]$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
- `zip` $[x_1, x_2, \dots, x_n]$ $[y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - $[x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - $[x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- `unzip` :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - $[x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- `unzip` :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a,b)]$
  - `zip` $[x_1, x_2, \dots, x_n]$ $[y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- `unzip` :: $[(a,b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - `unzip` $[(x_1,y_1), (x_2,y_2), \dots, (x_n,y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - `zip` $[x_1, x_2, \dots, x_n]$ $[y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- `unzip` :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - `unzip` $[(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- `zipWith` :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - `zip` $[x_1, x_2, \dots, x_n]$ $[y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- `unzip` :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - `unzip` $[(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- `zipWith` :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$
  - “съшива” два списъка с дадена двуместна операция

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - $\text{zip } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- `unzip` :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - $\text{unzip } [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- `zipWith` :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$
  - “съшива” два списъка с дадена двуместна операция
  - $\text{zipWith op } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [x_1 \text{ 'op' } y_1, x_2 \text{ 'op' } y_2, \dots, x_n \text{ 'op' } y_n]$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- `zip` :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - `zip` $[x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- `unzip` :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - `unzip` $[(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- `zipWith` :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$
  - “съшива” два списъка с дадена двуместна операция
  - `zipWith` $\text{op} [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [x_1 \text{ 'op'} y_1, x_2 \text{ 'op'} y_2, \dots, x_n \text{ 'op'} y_n]$
- **Примери:**

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- **`zip`** :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a,b)]$
  - $\text{zip } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- **`unzip`** :: $[(a,b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - $\text{unzip } [(x_1,y_1), (x_2,y_2), \dots, (x_n,y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- **`zipWith`** :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$
  - “съшива” два списъка с дадена двуместна операция
  - $\text{zipWith op } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [x_1 \text{ 'op'} y_1, x_2 \text{ 'op'} y_2, \dots, x_n \text{ 'op'} y_n]$
- **Примери:**
  - $\text{zip } [1..3] [5..10] \longrightarrow [(1,5), (2,6), (3,7)]$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- **`zip`** :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - $\text{zip } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- **`unzip`** :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - $\text{unzip } [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- **`zipWith`** :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$
  - “съшива” два списъка с дадена двуместна операция
  - $\text{zipWith } \text{op } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [x_1 \text{ 'op' } y_1, x_2 \text{ 'op' } y_2, \dots, x_n \text{ 'op' } y_n]$
- **Примери:**
  - $\text{zip } [1..3] [5..10] \longrightarrow [(1, 5), (2, 6), (3, 7)]$
  - $\text{zipWith } (*) [1..3] [5..10] \longrightarrow [5, 12, 21]$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- **`zip`** :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a, b)]$
  - $\text{zip } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- **`unzip`** :: $[(a, b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - $\text{unzip } [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- **`zipWith`** :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$
  - “съшива” два списъка с дадена двуместна операция
  - $\text{zipWith } \text{op } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [x_1 \text{ 'op' } y_1, x_2 \text{ 'op' } y_2, \dots, x_n \text{ 'op' } y_n]$
- **Примери:**
  - $\text{zip } [1..3] [5..10] \longrightarrow [(1, 5), (2, 6), (3, 7)]$
  - $\text{zipWith } (*) [1..3] [5..10] \longrightarrow [5, 12, 21]$
  - $\text{zip} = \text{zipWith } (,)$

Съшиване на списъци (`zip`, `zipWith`)

- **`zip`** :: $[a] \rightarrow [b] \rightarrow [(a,b)]$
  - $\text{zip } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$
  - ако единият списък е по-къс, спира когато свърши той
- **`unzip`** :: $[(a,b)] \rightarrow ([a], [b])$
  - разделя списък от двойки на два списъка с равна дължина
  - $\text{unzip } [(x_1,y_1), (x_2,y_2), \dots, (x_n,y_n)] \longrightarrow ([x_1, x_2, \dots, x_n], [y_1, y_2, \dots, y_n])$
- **`zipWith`** :: $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow [a] \rightarrow [b] \rightarrow [c]$
  - “съшива” два списъка с дадена двуместна операция
  - $\text{zipWith } \text{op } [x_1, x_2, \dots, x_n] [y_1, y_2, \dots, y_n] \longrightarrow [x_1 \text{ 'op' } y_1, x_2 \text{ 'op' } y_2, \dots, x_n \text{ 'op' } y_n]$
- **Примери:**
  - $\text{zip } [1..3] [5..10] \longrightarrow [(1,5), (2,6), (3,7)]$
  - $\text{zipWith } (*) [1..3] [5..10] \longrightarrow [5, 12, 21]$
  - $\text{zip} = \text{zipWith } (,)$
  - $\text{unzip} = \text{foldr } (\lambda(x,y) (xs,ys) \rightarrow (x:xs, y:ys)) ([] , [])$

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието

$$\text{const } x \ y = x$$

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] —> [-3,-2,-1]`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] —> [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] —> [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] —> [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `dropWhile (<0) [-3..3] —> [0,1,2,3]`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] -> [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `dropWhile (<0) [-3..3] -> [0,1,2,3]`
- `span :: (a -> Bool) -> [a] -> ([a], [a])`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] → [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `dropWhile (<0) [-3..3] → [0,1,2,3]`
- `span :: (a -> Bool) -> [a] -> ([a], [a])`
  - `span p l = (takeWhile p l, dropWhile p l)`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] -> [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `dropWhile (<0) [-3..3] -> [0,1,2,3]`
- `span :: (a -> Bool) -> [a] -> ([a], [a])`
  - `span p l = (takeWhile p l, dropWhile p l)`
  - `span (<0) [-3..3] -> ([-3,-2,-1], [0,1,2,3])`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] → [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `dropWhile (<0) [-3..3] → [0,1,2,3]`
- `span :: (a -> Bool) -> [a] -> ([a], [a])`
  - `span p l = (takeWhile p l, dropWhile p l)`
  - `span (<0) [-3..3] → ([-3,-2,-1], [0,1,2,3])`
- `break :: (a -> Bool) -> [a] -> ([a], [a])`

Разбивания на списъци

- `takeWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] → [-3,-2,-1]`
- `dropWhile :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `dropWhile (<0) [-3..3] → [0,1,2,3]`
- `span :: (a -> Bool) -> [a] -> ([a], [a])`
  - `span p l = (takeWhile p l, dropWhile p l)`
  - `span (<0) [-3..3] → ([-3,-2,-1], [0,1,2,3])`
- `break :: (a -> Bool) -> [a] -> ([a], [a])`
  - `break p l = (takeWhile q l, dropWhile q l)`
`where q x = not (p x)`

Разбивания на списъци

- **takeWhile** :: ($a \rightarrow \text{Bool}$) $\rightarrow [a] \rightarrow [a]$
  - връща първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `takeWhile p = foldr (\x r -> if p x then x:r else []) []`
  - `takeWhile (<0) [-3..3] → [-3,-2,-1]`
- **dropWhile** :: ($a \rightarrow \text{Bool}$) $\rightarrow [a] \rightarrow [a]$
  - премахва първите елементи на списъка, за които е вярно условието
  - `dropWhile (<0) [-3..3] → [0,1,2,3]`
- **span** :: ($a \rightarrow \text{Bool}$) $\rightarrow [a] \rightarrow ([a], [a])$
  - `span p l = (takeWhile p l, dropWhile p l)`
  - `span (<0) [-3..3] → ([ -3,-2,-1 ], [ 0,1,2,3 ])`
- **break** :: ($a \rightarrow \text{Bool}$) $\rightarrow [a] \rightarrow ([a], [a])$
  - `break p l = (takeWhile q l, dropWhile q l)`
`where q x = not (p x)`
  - `break (>0) [-3..3] → ([ -3,-2,-1,0 ], [ 1,2,3 ])`

Логически квантори (any, all)

$$\exists \quad (\lambda x \rightarrow p(x)) \quad \ell$$

- any :: ($a \rightarrow \text{Bool}$) $\rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$

Логически квантори (any, all)

- `any` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **някой елемент** от списъка

Логически квантори (any, all)

- `any` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **някой елемент** от списъка
  - `any p l = or (map p l)`

Логически квантори (any, all)

- `any :: (a -> Bool) -> [a] -> Bool`
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **някой елемент** от списъка
  - `any p l = or (map p l)`
  - `elem x = any (==x)`

Логически квантори (any, all)

- `any` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **някой елемент** от списъка
  - `any p l = or (map p l)`
  - `elem x = any (==x)`
- `all` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$

$\forall$ $(\forall x \exists y (x))$ l

Логически квантори (any, all)

- `any` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **някой елемент** от списъка
  - `any p l = or (map p l)`
  - `elem x = any (==x)`
- `all` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **всички елементи** на списъка

Логически квантори (any, all)

- `any` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **някой елемент** от списъка
  - `any p l = or (map p l)`
  - `elem x = any (==x)`
- `all` :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **всички елементи** на списъка
  - `all p l = and (map p l)`

Логически квантори (any, all)

- **any** :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **някой елемент** от списъка
  - `any p l = or (map p l)`
  - `elem x = any (==x)`
- **all** :: $(a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow [a] \rightarrow \text{Bool}$
  - проверява дали предикатът е изпълнен за **всички елементи** на списъка
  - `all p l = and (map p l)`
  - `sorted l = all (\(x,y) \rightarrow x \leq y) (zip l (tail l))`